

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
ΣΤΑ ΣΥΝΗΘΕΣΤΕΡΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ
ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ
ΕΝΔΙΚΟΦΑΝΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Φεβρουάριος 2014

A. Ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (πρώην Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης) στο πλαίσιο της ειδικής διοικητικής διαδικασίας.

1. Μετονομασία της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης σε Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών και λειτουργία της σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 63 του ν. 4174/2013.

Με την αριθ. Δ6Α 1198069 ΕΞ 2013/30-12-2013 (Φ.Ε.Κ. 3367 Β/31-12-2013) Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων η Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών, ειδική αποκεντρωμένη υπηρεσία, επιπέδου Διεύθυνσης, υπαγόμενη απευθείας στον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, μετονομάστηκε σε Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών.

Ο επιχειρησιακός στόχος της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών είναι η επίλυση διαφορών σε σύντομες προθεσμίες, κατόπιν υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής, για τη συντομότερη είσπραξη δημοσίων εσόδων και την αποσυμφόρηση των διοικητικών δικαστηρίων από υποθέσεις που μπορούν να επιλυθούν σε επίπεδο φορολογικής διοίκησης.

Η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών ασκεί, μεταξύ άλλων, τις κατωτέρω αρμοδιότητες:

α) Την επανεξέταση των πράξεων της φορολογικής διοίκησης στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας, κατόπιν υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής.

β) Την εξέταση αιτημάτων αναστολής της καταβολής του 50% του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης.

γ) Την επανεξέταση των ενεργειών της φορολογικής διοίκησης που έχουν εκδοθεί μέχρι την 31/12/2013, σε εφαρμογή των διατάξεων του αρθ.14 ν.2523/97 για την διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου σε περίπτωση φοροδιαφυγής και ειδικότερα για το σύνολο των εκκρεμών υποθέσεων που διαβιβάστηκαν από τη Διεύθυνση Παρακολούθησης Νομικών Υποθέσεων Ελέγχου και Αναγκαστικής Είσπραξης με τη μεταβατική διάταξη της παρ.26 του αρθ.66 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.4174/2013) και για τις οποίες η προθεσμία έκδοσης αποφάσεων ανανεώνεται μέχρι 30 Απριλίου 2014.

δ) Την επανεξέταση, στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας κατόπιν υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής, των πράξεων της φορολογικής διοίκησης, με τις οποίες εφαρμόζονται διασφαλιστικά μέτρα με βάση ειδική έκθεση ελέγχου και των διατάξεων του αρθ.46 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, καθώς και η εξέταση των αιτημάτων αναστολής εκτέλεσης των πράξεων αυτών.

Πλέον, για πράξεις που εκδίδονται από 1^η Ιανουαρίου 2014, εφαρμόζεται το άρθρο 63 του ν. 4174/2013 (Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 49 του ν. 4223/2013 και ισχύει, καθώς και η ΠΟΛ 1002/31.12.2013 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

Σημειώνεται ότι ενδικοφανείς προσφυγές που ασκήθηκαν ενώπιον της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης και είναι εκκρεμείς κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, εξετάζονται από τη μετονομασθείσα Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 70B΄ του ν.2238/1994 και τα οριζόμενα στα άρθρα 1 έως 5 της ΠΟΛ. 1209/6.9.2013. Ομοίως και οι ενδικοφανείς προσφυγές που θα ασκηθούν για πράξεις που εκδόθηκαν μέχρι 31/12/2013.

Βλ. σχετικά:

- [ΠΟΛ 1002/31.12.2013: «Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 \(Ειδική Διοικητική Διαδικασία – Ενδικοφανής προσφυγή\), όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει από 1/1/2014 και καθορισμός λεπτομερειών για τη λειτουργία της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών \(πρώην Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης\) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, την εφαρμοστέα διαδικασία και τον τρόπο έκδοσης των αποφάσεων αυτής».](#)

Κυριότερες αλλαγές σε σχέση με τα οριζόμενα στο άρθρο 70B΄ του ν.2238/1994 είναι:

- α) η δυνατότητα υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής και σε περίπτωση σιωπηρής άρνησης της Φορολογικής Διοίκησης,
- β) η πρόβλεψη ότι με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής αναστέλλεται η καταβολή ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης, υπό την προϋπόθεση ότι έχει καταβληθεί το υπόλοιπο πενήντα τοις εκατό (50%), εκτός αν υποβληθεί γι' αυτό και γίνει αποδεκτό αίτημα αναστολής. (βλ. σχετικό Κεφάλαιο Β΄ στο παρόν Εγχειρίδιο).
- γ) υπαγωγή στην ειδική διοικητική διαδικασία και των διασφαλιστικών μέτρων κατ' άρθρο 46 Κ.Φ.Δ. (ν.4174/2013) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Βλ. σχετικά:

- [ΠΟΛ 1282/31.12.2013 «Προληπτικά ή διασφαλιστικά του δημοσίου συμφέροντος μέτρα άμεσου και επείγοντος χαρακτήρα σε περίπτωση φοροδιαφυγής, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 46 του ν.4174/2013, εξειδίκευση των προσώπων σε βάρος των οποίων αυτά επιβάλλονται, καθορισμός των περιπτώσεων ολικής ή μερικής άρσης των μέτρων και μη εφαρμογής αυτών, προσδιορισμός χρόνου διατήρησής τους και άλλων ειδικότερων θεμάτων».](#)

2. Σε ποιες περιπτώσεις και πώς μπορώ να υποβάλω ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών;

Ο υπόχρεος, εφόσον αμφισβητεί πράξεις, ρητές ή σιωπηρές, που εκδίδονται ή συντελούνται από 1/1/2014 και εφεξής σε βάρος του από τη Φορολογική Αρχή και εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (άρθρο 2 του Ν. 4174/2013) οφείλει, **πριν από την προσφυγή του στη Διοικητική Δικαιοσύνη**, να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων με αίτημα επανεξέτασης στο πλαίσιο

διοικητικής διαδικασίας. Η ενδικοφανής προσφυγή κατατίθεται στην αρμόδια φορολογική αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη.

Σημειώνεται ότι για την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών δεν απαιτείται παράβολο.

2.1. Μπορώ να υποβάλω άλλου είδους διοικητική προσφυγή κατά των πράξεων που προσβάλλονται με την ενδικοφανή προσφυγή;

Όχι. Η άσκηση οποιασδήποτε άλλης διοικητικής προσφυγής κατά των υποκειμένων στην ενδικοφανή προσφυγή πράξεων των φορολογικών αρχών είναι απαράδεκτη.

2.2. Μπορώ να ασκήσω προσφυγή απευθείας στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια κατά των πράξεων που υπόκεινται σε ενδικοφανή προσφυγή;

Όχι. Η άσκηση προσφυγής απευθείας στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια κατά των υποκειμένων στην ενδικοφανή προσφυγή πράξεων των φορολογικών αρχών είναι απαράδεκτη.

2.3. Μέσα σε ποια προθεσμία μπορώ να ασκήσω ενδικοφανή προσφυγή;

Η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται κατά πράξεων των φορολογικών αρχών, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών που αρχίζει από την κοινοποίηση της πράξεως ή τη συντέλεση της παράλειψης.

2.4. Σε ποια υπηρεσία θα καταθέσω την ενδικοφανή προσφυγή;

Η ενδικοφανής προσφυγή κατατίθεται στην αρμόδια φορολογική αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη.

- Σε περιπτώσεις **κατάργησης** ή αναστολής λειτουργίας, κατά περίπτωση, της φορολογικής αρχής ή **τμήματος** ή γραφείου αυτής, που εξέδωσε την πράξη, η ενδικοφανής προσφυγή υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. υποδοχής, η οποία την διαβιβάζει στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών (δηλαδή σε περίπτωση κατάργησης ή αναστολής λειτουργίας Τμήματος Ελέγχου ή Δικαστικού, η ενδικοφανής προσφυγή υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. υποδοχής, μόνο εφόσον η πράξη εκδόθηκε μετά από έλεγχο).

2.5. Ποιος μπορεί να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή;

Η ενδικοφανής προσφυγή υποβάλλεται από τον υπόχρεο και εν γένει από κάθε πρόσωπο του άρθρου 64 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, καθώς και από όλα τα ευθυνόμενα φυσικά πρόσωπα για την καταβολή του φόρου εκ μέρους του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.5 του άρθρου 50 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.4174/2013).

Ειδικότερα, η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται:

- για σχολάζουσα κληρονομιά από τον κηδεμόνα,
- για επιδικία από τον προσωρινό διαχειριστή,
- για μεσεγγύηση από το μεσεγγυούχο,
- για πτωχεύσαντα από το σύνδικο,
- για ανήλικο από τον ασκούντα τη γονική μέριμνα ή τον επίτροπο και επί πλειόνων από τον έναν από αυτούς,
- για πρόσωπο που τελεί σε δικαστική συμπάρσταση από το δικαστικό συμπαραστάτη,
- για θανόντα φορολογούμενο από τους κληρονόμους του,
- οι εκκαθαριστές για νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες σε εκκαθάριση,
- τα πρόσωπα που είναι πρόεδροι, διευθυντές, διαχειριστές, διευθύνοντες σύμβουλοι, εντεταλμένοι στη διοίκηση και εκκαθαριστές των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων κατά το χρόνο της διάλυσης ή συγχώνευσής τους, καθώς και οι κατά τον χρόνο διάλυσης αυτών μέτοχοι ή εταίροι κεφαλαιουχικών εταιρειών, με ποσοστό συμμετοχής τουλάχιστον δέκα τοις εκατό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 50 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.4174/2013).

Για τις όλες τις ως άνω περιπτώσεις, υποχρεωτικώς με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής συνυποβάλλονται και τα νομιμοποιητικά έγγραφα από τα οποία προκύπτουν οι παραπάνω ιδιότητες.

B. Αίτημα αναστολής του καταβλητέου ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης.

1. Με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής αναστέλλεται η καταβολή του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης;

Με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής αναστέλλεται η καταβολή ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης, υπό την προϋπόθεση ότι έχει ήδη καταβληθεί το υπόλοιπο ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%), εκτός αν υποβληθεί γι' αυτό και γίνει αποδεκτό αίτημα αναστολής.

2. Με ποιο τρόπο μπορώ να υποβάλω αίτημα αναστολής του καταβλητέου ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης;

Ο υπόχρεος έχει δικαίωμα να υποβάλει, ταυτόχρονα με την ενδικοφανή προσφυγή και αίτημα αναστολής του καταβλητέου ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης.

Το αίτημα αναστολής είτε συμπεριλαμβάνεται στο έγγραφο της ενδικοφανούς προσφυγής είτε υποβάλλεται αυτοτελώς με ιδιαίτερο έγγραφο **που κατατίθεται την ίδια ημέρα με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής.**

Βλ. [Υπόδειγμα Αίτησης Αναστολής](#)

3. Με την υποβολή του αιτήματος αναστολής αναστέλλεται η υποχρέωση καταβολής του αμφισβητούμενου ποσού;

Με την υποβολή της αιτήσεως αναστολής και μέχρι την έκδοση απόφασης επ' αυτής άλλως μέχρι την άπρακτη πάροδο του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος για την έκδοσή της, δεν λαμβάνονται μέτρα αναγκαστικής είσπραξης από τη φορολογική αρχή.

4. Άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής και αναστολή καταβολής του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης- Παράδειγμα:

4.1. Περίπτωση 1 (Ενδικοφανής προσφυγή χωρίς αίτημα αναστολής):

Κατά της .../...-...-2014 Απόφασης Επιβολής Προστίμου Κ.Β.Σ., ποσού 100.000 ευρώ υποβάλλεται εμπρόθεσμα ενδικοφανής προσφυγή χωρίς αίτημα αναστολής. Στην περίπτωση αυτή, είναι καταβλητέο άμεσα το ποσοστό 50% του αμφισβητούμενου ποσού, δηλ. 50.000 ευρώ και, εφόσον αυτό καταβληθεί, αναστέλλεται η υποχρέωση καταβολής του υπολοίπου 50 % (αν όμως δεν γίνει η απαιτούμενη καταβολή, είναι απαιτητό το 100% σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και δεν αποκλείεται η λήψη μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης από τη φορολογική αρχή).

4.2. Περίπτωση 2 (Ενδικοφανής προσφυγή με αίτημα αναστολής):

Κατά της .../...-...-2014 Απόφασης Επιβολής Προστίμου Κ.Β.Σ., ποσού 100.000 ευρώ υποβάλλεται εμπρόθεσμα ενδικοφανής προσφυγή και ταυτόχρονα υποβάλλεται αίτημα αναστολής του καταβλητέου ποσοστού 50% του αμφισβητούμενου ποσού. Στην περίπτωση αυτή, με την υποβολή της αιτήσεως αναστολής και μέχρι την έκδοση απόφασης επ' αυτής ή την άπρακτη πάροδο του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος για την έκδοσή της, δεν λαμβάνονται μέτρα αναγκαστικής είσπραξης για το σύνολο του αμφισβητούμενου ποσού (100.000 ευρώ).

4.2.1. Αποδοχή αιτήματος αναστολής

Αν το αίτημα αναστολής γίνει δεκτό, αναστέλλεται η καταβολή του συνόλου του αμφισβητούμενου ποσού (100.000 ευρώ) μέχρι την έκδοση της απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής ή την άπρακτη πάροδο του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος για την έκδοσή της.

4.2.2. Απόρριψη αιτήματος αναστολής

Αν το αίτημα αναστολής απορριφθεί ή παρέλθει άπρακτο το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα για την έκδοση απόφασης επί του αιτήματος αναστολής:

4.2.2. α. Εφόσον καταβληθεί το ποσοστό 50% του αμφισβητούμενου ποσού, δηλ. 50.000 ευρώ (όπως ανωτέρω: 4.1. Περίπτωση 1), αναστέλλεται η καταβολή του υπολοίπου 50 % (50.000 ευρώ), μέχρι την έκδοση της απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής ή την άπρακτη πάροδο του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος για την έκδοσή της.

4.2.2. β. Εάν δεν καταβληθεί το 50% του αμφισβητούμενου ποσού (50.000 ευρώ), τότε υπάρχει υποχρέωση καταβολής του 100% του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης (100.000 ευρώ), για το οποίο και μπορούν να ληφθούν μέτρα αναγκαστικής είσπραξης.

5. Σε ποιες περιπτώσεις μπορεί να γίνει δεκτό το αίτημα αναστολής;

Η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών δύναται να αναστείλει την πληρωμή του καταβλητέου ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης, μόνο στην περίπτωση κατά την οποία κρίνεται ότι αυτό θα είχε ως συνέπεια ανεπανόρθωτη βλάβη για τον υπόχρεο.

6. Σε πόσες ημέρες εκδίδεται απόφαση επί του αιτήματος αναστολής;

Η απόφαση επί της αιτήσεως αναστολής καταβολής εκδίδεται εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της ενδικοφανούς προσφυγής. Εάν δεν εκδοθεί απόφαση εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης στη φορολογική αρχή, η αίτηση αναστολής θεωρείται ότι έχει απορριφθεί.

7. Μέχρι πότε ισχύει η αναστολή της πληρωμής του καταβλητέου ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης που χορηγείται από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών;

Η αναστολή ισχύει μέχρι την έκδοση της απόφασής επί της ενδικοφανούς προσφυγής, άλλως μέχρι την άπρακτη πάροδο του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος για την έκδοσή της.

8. Η αναστολή της πληρωμής απαλλάσσει από την υποχρέωση καταβολής των τόκων λόγω εκπρόθεσμης καταβολής του φόρου;

Τυχόν αναστολή της πληρωμής **δεν απαλλάσσει** τον υπόχρεο από την υποχρέωση καταβολής των τόκων λόγω εκπρόθεσμης καταβολής του φόρου.

9. Ποια στοιχεία πρέπει να συνυποβάλω με την αίτηση αναστολής;

Με την αίτηση αναστολής υποβάλλονται στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών και τα αποδεικτικά στοιχεία με τα οποία τεκμηριώνονται οι ισχυρισμοί του αιτούντος και **απαραιτήτως υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 ν. 1599/1986** στην οποία ο αιτών δηλώνει: α) τα παγκόσμια έσοδα ή εισοδήματά του από κάθε πηγή κατά το προηγούμενο και κατά το τρέχον έτος και β) την περιουσιακή του κατάσταση στην Ελλάδα και οπουδήποτε στην αλλοδαπή κατά το χρόνο κατάθεσης της αίτησης αναστολής.

Αν ο αιτών είναι φυσικό πρόσωπο, δηλώνονται επιπλέον και τα παγκόσμια έσοδα ή εισοδήματα από κάθε πηγή κατά το προηγούμενο και κατά το τρέχον έτος, καθώς και η περιουσιακή κατάσταση οπουδήποτε στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή του ή της συζύγου και των ανηλίκων τέκνων αυτού κατά το χρόνο κατάθεσης της αίτησης αναστολής.

Αν ο αιτών είναι νομικό πρόσωπο ή οποιασδήποτε μορφής νομική οντότητα, δηλώνονται επιπλέον και τα παγκόσμια έσοδα ή εισοδήματα από κάθε πηγή κατά το προηγούμενο και κατά το τρέχον έτος, καθώς και η περιουσιακή κατάσταση οπουδήποτε στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή, κατά το χρόνο κατάθεσης της αίτησης αναστολής, των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει ο αιτών, καθώς και των φυσικών προσώπων που σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις ευθύνονται ατομικά για τις φορολογικές υποχρεώσεις του αιτούντος.

Η περιουσιακή κατάσταση περιλαμβάνει ιδίως τα εμπράγματα και ενοχικά δικαιώματα σε ακίνητα, τις καταθέσεις οποιουδήποτε είδους και τα συναφή τραπεζικά προϊόντα, τις επενδύσεις σε κινητές αξίες, τα μηχανοκίνητα ιδιωτικά μέσα μεταφοράς, τα δάνεια και τις δωρεές, τις μετοχές, τα μερίδια, τα δικαιώματα ψήφου ή συμμετοχής σε κεφάλαιο σε οποιασδήποτε μορφής νομική οντότητα, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του Κ.Φ.Δ. (Ν. 4174/2013) και τα εμπράγματα και ενοχικά δικαιώματα σε κινητά αξίας άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. **(Τα ανωτέρω πρέπει να δηλώνονται έστω και αρνητικά, δηλαδή ότι δεν υπάρχουν).**

Μαζί με την περιουσιακή κατάσταση δηλώνεται από τον αιτούντα και η **εκτιμώμενη αγοραία αξία των περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται σε αυτήν.** Για τα ακίνητα δηλώνεται και η **αντικειμενική αξία** αυτών.

Αν ο αιτών τηρεί λογιστικά βιβλία του Κ.Φ.Α.Σ. κατά τη διπλογραφική μέθοδο, με την αίτηση αναστολής συνυποβάλλονται ο **τελευταίος ισολογισμός** και το **τελευταίο αναλυτικό ισοζύγιο γενικής λογιστικής του τρέχοντος έτους.**

- ❖ **Αίτηση αναστολής για την οποία δεν προσκομίζονται τα προαναφερθέντα στοιχεία απορρίπτεται.**

Για το λόγο αυτό πρέπει ο αιτών να επιδεικνύει ιδιαίτερη επιμέλεια και σε κάθε περίπτωση να υποβάλει: α) την **υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 ν. 1599/1986** για τα εισοδήματα και την περιουσιακή του κατάσταση με το περιεχόμενο που αναφέρεται ανωτέρω, β) εφόσον τηρεί λογιστικά βιβλία του Κ.Φ.Α.Σ. κατά τη διπλογραφική μέθοδο, να υποβάλει και τον **τελευταίο ισολογισμό** και το **τελευταίο αναλυτικό ισοζύγιο γενικής λογιστικής του τρέχοντος έτους**, καθώς και γ) να προσκομίζει κάθε άλλο αποδεικτικό στοιχείο

που κρίνει αναγκαίο για την απόδειξη της ανεπανόρθωτης βλάβης που δικαιολογεί τη χορήγηση αναστολής.

Γ. Περιεχόμενο Ενδικοφανούς Προσφυγής - Συνοπτοβαλλόμενα στοιχεία

1. Ποιο είναι το περιεχόμενο της ενδικοφανούς προσφυγής;

Η ενδικοφανής προσφυγή πρέπει να αναφέρει:

- τα ακριβή στοιχεία του υπόχρεου,
- την προσβαλλόμενη πράξη,
- τους λόγους, τους ισχυρισμούς και τα έγγραφα στα οποία ο υπόχρεος βασίζει το αίτημά του,
- τη διεύθυνση στην οποία θα συντελούνται οι κοινοποιήσεις των αποφάσεων, των πράξεων και των λοιπών εγγράφων της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών, την διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τα εν γένει στοιχεία επικοινωνίας του υπόχρεου.

Σε κάθε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων επικοινωνίας που επήλθε μετά την υποβολή του αιτήματος της ενδικοφανούς προσφυγής, ο υπόχρεος οφείλει να γνωστοποιεί εγγράφως αυτά στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών, **διαφορετικά οι κοινοποιήσεις γίνονται νομίμως βάσει των αρχικά δηλωθέντων στοιχείων.**

Υπόχρεο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που δεν έχει την κατοικία ή την έδρα του στην Περιφέρεια Αττικής, δύναται, εφόσον επιθυμεί, με το έγγραφο της ενδικοφανούς προσφυγής, να διορίζει ως αντίκλητο, πρόσωπο που έχει την κατοικία ή τον χώρο της εργασίας του εντός αυτής και να αναφέρει τα πλήρη στοιχεία επικοινωνίας με αυτόν (όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, επάγγελμα, διεύθυνση επικοινωνίας, τηλέφωνο, τηλεομοιοτυπία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο).

Βλ. [Υπόδειγμα Ενδικοφανούς Προσφυγής](#)

2. Ποια στοιχεία πρέπει να συνοπτοβάλω με την ενδικοφανή προσφυγή;

Ο υπόχρεος ταυτόχρονα με την υποβολή της ενδικοφανούς προσφυγής, συνοπτοβάλλει στην αρμόδια φορολογική αρχή:

- α. Τα έγγραφα στα οποία βασίζει το αίτημά του.
- β. Ηλεκτρονικό φάκελο (σε οπτικό δίσκο – CD ή USB κλπ.), στον οποίο περιλαμβάνονται σε μαγνητική μορφή και σε οποιαδήποτε αναγνώσιμη μορφή αρχείου:

- αα) η υποβληθείσα ενδικοφανής προσφυγή,

ββ) η αίτηση αναστολής σε περίπτωση αυτοτελούς υποβολής,
γγ) τα έγγραφα και δικαιολογητικά που επικαλείται (σε ηλεκτρονικά αρχεία).
- Διευκρινίζεται ότι δεν απαιτείται να συμπεριλαμβάνεται η έκθεση ελέγχου και η προσβαλλόμενη πράξη, τις οποίες θα αποστείλει η αρμόδια φορολογική αρχή.

γ. Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 ν. 1599/1986, με την οποία δηλώνεται το ακριβές του περιεχομένου των στοιχείων του ηλεκτρονικού φακέλου.

3. Σε ποιες περιπτώσεις θα κληθώ να εκφράσω τις απόψεις μου εγγράφως ή προφορικά ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών για τους λόγους που προβάλλονται με την ενδικοφανή προσφυγή;

Η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών, εάν το κρίνει απαραίτητο, δύναται εντός της οριζόμενης προθεσμίας για την έκδοση της απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής, να καλεί τον υπόχρεο εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών, προκειμένου αυτός να εκφράσει τις απόψεις του εγγράφως ως προς τα σχετικά ζητήματα και τους προβαλλόμενους με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής λόγους και ισχυρισμούς.

Στις περιπτώσεις που με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής προσκομισθούν στην Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών νέα στοιχεία ή γίνει επίκληση νέων πραγματικών περιστατικών, ο υπόχρεος καλείται σε ακρόαση, προκειμένου να εκφράσει εγγράφως τις απόψεις του, αναπτύσσοντας τους προβαλλόμενους με την ενδικοφανή προσφυγή λόγους και τα τυχόν συνυποβαλλόμενα σε αυτήν νέα στοιχεία ή τα επικαλούμενα με το αίτημά του νέα πραγματικά περιστατικά σύμφωνα με τα παραπάνω οριζόμενα. Ως νέα στοιχεία ορίζονται αυτά τα οποία δεν είχε στη διάθεσή της η φορολογική αρχή και δεν ήταν δυνατόν να τα λάβει υπ' όψιν της κατά το χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης πράξης. Προκειμένου να τύχουν εφαρμογής τα ανωτέρω αναφερόμενα, η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών κρίνει εάν πρόκειται για νέα στοιχεία ή όχι ή για νέα πραγματικά περιστατικά, συνεκτιμώντας τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης που έχει διαβιβασθεί από την αρμόδια φορολογική αρχή και κάθε άλλο πρόσφορο στοιχείο.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον κατά την κρίση της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών συντρέχει λόγος, η διενεργούμενη ακρόαση διεξάγεται και προφορικά σε καθορισμένη ώρα και ημερομηνία εντός της Υπηρεσίας, ώστε ο υπόχρεος να αναπτύξει λεπτομερέστερα τους διαλαμβανόμενους στο έγγραφο της ακρόασής του ισχυρισμούς και τα τυχόν συνυποβαλλόμενα με την ενδικοφανή προσφυγή νέα στοιχεία ή τα επικαλούμενα με το αίτημά του νέα πραγματικά περιστατικά. Ο υπόχρεος παρίσταται αυτοπροσώπως ή με εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο με βάση ειδικό πληρεξούσιο έγγραφο με θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής από την κατά νόμο αρμόδια αρχή.

Σε κάθε άλλη περίπτωση, ο αιτών αναμένει την κοινοποίηση της απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής ή την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας προς έκδοση της απόφασης και δεν είναι αναγκαίο να επικοινωνεί με την Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών για παροχή πληροφοριών ή συμπληρωματικών στοιχείων σχετικά με την υπό εξέταση υπόθεση.

4. Σε ποια προθεσμία εκδίδεται απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής;

Η απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής εκδίδεται εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της ενδικοφανούς προσφυγής στην αρμόδια φορολογική αρχή. Ειδικά στην περίπτωση των ενδικοφανών προσφυγών που υποβάλλονται στην αρμόδια φορολογική αρχή μέχρι τις 28.2.2014, η προθεσμία επεκτείνεται σε εκατόν είκοσι (120) ημέρες.

Αν εντός της κατά τα ανωτέρω προβλεπόμενης προθεσμίας, δεν εκδοθεί απόφαση και δεν ενημερωθεί σχετικά ο υπόχρεος ή δεν επιδοθεί η απόφαση, τότε θεωρείται ότι η ενδικοφανής προσφυγή έχει απορριφθεί από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών και ο υπόχρεος έχει λάβει γνώση αυτής της απόρριψης κατά την εκπνοή της ανωτέρω προθεσμίας.

Δ. Άσκηση προσφυγής ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων.

1. Μπορώ να προσφύγω στα Διοικητικά Δικαστήρια κατά της απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών;

Κατά της απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών ή της σιωπηρής απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής λόγω παρόδου της προθεσμίας προς έκδοση της απόφασης, ο υπόχρεος δύναται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια απευθείας κατά οποιασδήποτε πράξης που εξέδωσε η Φορολογική Διοίκηση είναι απαράδεκτη.

2. Ποια είναι η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων κατά της απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών; Έχω υποχρέωση να ενημερώσω την Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών για την άσκηση προσφυγής στα Διοικητικά Δικαστήρια;

- Η προσφυγή κατατίθεται από τον υπόχρεο στη γραμματεία της έδρας του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται, εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης της **Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών** ή της σιωπηρής απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής λόγω παρόδου της προθεσμίας προς έκδοση της απόφασης (εφόσον η απόφαση αποστέλλεται με συστημένη επιστολή, θεωρείται ότι έχει νομίμως κοινοποιηθεί μετά την παρέλευση δεκαπέντε ημερών από την ημέρα αποστολής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 5 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας).
- Με επιμέλεια του υπόχρεου και επί ποινή απαραδέκτου άσκησης της προσφυγής, απαιτείται η επίδοση επικυρωμένου αντιγράφου του δικογράφου

της προσφυγής στη **Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών**, με δικαστικό επιμελητή όπως προβλέπεται από το άρθρο 48 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής.

3. Έχει υποχρέωση η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών για υπολογισμό του παραβόλου για την άσκηση της προσφυγής κατά απόφασής της ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου;

Όχι. Σύμφωνα με την ΠΟΛ 1192/8-9-2011, προκειμένου να υπολογισθεί και να καταβληθεί το προβλεπόμενο κατά περίπτωση ποσό παραβόλου με βάση το ποσό του αντικειμένου της διαφοράς (2% όπως ορίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 277 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας) που προσδιορίστηκε με την απόφαση της **Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών**, ο υπόχρεος, πριν την κατάθεση της προσφυγής, απευθύνεται με σχετική αίτησή του, στη φορολογική αρχή που εξέδωσε την αμφισβητούμενη πράξη, η οποία του χορηγεί ειδικό σημείωμα.